

Motion till riksdagen 2012/13:Ju382

av **Morgan Johansson m.fl. (S)**

Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Innehållsförteckning

Förslag till riksdagsbeslut	2
Motivering.....	2
Inledning	2
Anslagsförändringar.....	3
Vi vill öka anslaget till polisen med 70 miljoner kronor – en nationell spjutspetsorganisation mot den organiserade brottsligheten	3
Vi vill öka anslaget till Ekobrottsmyndigheten med 20 miljoner kronor för att bekämpa ekonomisk brottslighet	3
Vi satsar 10 miljoner kronor extra för att inrätta en nationell samordnare för det brottsförebyggande arbetet.....	4
Satsningar inom anslag	4
Vi vill öronmärka 30 miljoner kronor per år för att anställa civilanställda vid polisen	4
Vi vill öronmärka 20 miljoner kronor till ett pilotprojekt för bättre samverkan vid utslussning, så kallat utslussningsavtal	5

Fel! Okänt namn på

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen för 2013 inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet enligt tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ökade anslag till polisen för att bekämpa den organiserade brottsligheten.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ökade anslag till Ekobrottsmyndigheten.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en nationell samordnare i det brottsförebyggande arbetet.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öronmärka särskilda medel för att anställa civilanställda inom polisen.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om öronmärkning av resurser till ett pilotprojekt för att förbättra samverkan vid utslussning genom utslussningsavtal.

Motivering

Tabell 1

Anslag	Regeringens förslag	Anslagsförändring
1:1 Polisorganisationen	20 535 653	+70 000
1:4 Ekobrottsmyndigheten	524 799	+20 000
Nytt anslag: Nationell brottsförebyggande samordnare	0	+10 000
Summa	39 390 664	+100 000

Inledning

En av våra viktigaste frågor framöver kommer att vara att bekämpa den grova organiserade brottsligheten. Etableringen av olika kriminella gäng och grupperingar som skett i Sverige de senaste tjugo åren tillsammans med en utveckling i form av ökad professionalisering och ökad flexibilitet inom kriminaliteten kräver både ökad samverkan mellan myndigheter och ett starkt rättsväsende för att bryta trenden.

Ingen vet riktigt hur mycket pengar som omsätts genom den organiserade brottsligheten i världen, men det rör sig om enorma belopp. Även i Sverige handlar det om stora belopp varje år. Det främsta kännetecknet för den organiserade brottsligheten är att den ägnar sig åt all verksamhet som kan ge vin-

ning och att den exploaterar marknader. Men det finns även kopplingar mellan den grova organiserade brottsligheten och terrorism, som inte sällan finansieras genom grova brott.

Den organiserade brottsligheten syns och påverkar vardagen för många människor. Uppgörelser i den undre världen med vapen eller sprängmedel tycks ha blivit allt vanligare. Rena avrättningar på offentliga platser och skottlossningar i centrala delar av våra storstäder har skapat en otrygghet i samhället som vi inte tidigare haft.

Anslagsförändringar

Vi vill öka anslaget till polisen med 70 miljoner kronor – en nationell spjutspetsorganisation mot den organiserade brottsligheten

Kampen mot den organiserade brottsligheten måste prioriteras. Idag ligger ansvaret för detta arbete på Rikskriminalpolisen, även om polismyndigheterna ute i landet också arbetar mot dessa grupper. Arbetet mot den grova organiserade brottsligheten behöver förstärkas centralt. Vi vill se en nationell spjutspetsorganisation. Vi satsar därför 70 miljoner kronor extra 2013 i kampen mot den organiserade brottsligheten. Dessa resurser ska gå till att förstärka Rikskriminalpolisen. Idag finns 30 specialister på organiserad brottslighet placerade på Rikskriminalpolisen som en del i satsningen på aktionsgrupper. Med vår satsning kommer antalet specialister att uppgå till 100. Ökade resurser till Rikskriminalpolisen innebär en kraftig förstärkning av antalet specialister och skapar bättre förutsättningar för ett effektivt, uthålligt arbete mot den organiserade brottsligheten.

Vi vill öka anslaget till Ekobrottsmyndigheten med 20 miljoner kronor för att bekämpa ekonomisk brottslighet

Den ekonomiska brottsligheten tar sig nya och allt mer förslagna uttryck. Skatteverket bedömde för några år sedan att summan av uteblivna skatter på grund av fel och brott uppgick till 130 miljarder kronor, varav 100 miljarder kunde kopplas till företagssektorn. Enligt Brottsförebyggande rådet kostar den ekonomiska brottsligheten samhället långt mer pengar än den traditionella brottsligheten.

Mörkertalet för den ekonomiska brottsligheten är större än för andra brott. Det beror på att ekobrotten sällan drabbar någon enskild person mer än indirekt. Att brottsligheten upptäcks är oftast slumpmässigt och beror på vilka resurser som läggs ner i form av tillsyn- och kontrollfunktioner från samhällets sida.

Ekobrottsmyndigheten har konstaterat att kopplingen mellan den organiserade brottsligheten och allvarlig ekonomisk brottslighet växer. Den svarta sektorn har tydliga inslag av grov organiserad brottslighet. Ekonomisk brottslighet skadar konkurrensen i de branscher den uppträder, göder svartjobb och drabbar hederliga företagare hårt. När dessutom grov organiserad brottslighet

Fel! Okänt namn på

är inblandad kan detta också ta sig uttryck i hot och utpressning. Därför är det viktigt att förstärka ansträngningarna för att bekämpa ekonomisk brottslighet.

Att Ekobrottsmyndigheten tilldelas ett nationellt ansvar i bekämpningen av ekobrotten och får i uppdrag att bygga upp en nationell kriminalunderrättelse-tjänst skulle innebära en förstärkning på området. Men det ställer även höga krav på samarbetet mellan de brottsbekämpande myndigheterna. För att klara dessa nya uppdrag tilldelas Ekobrottsmyndigheten ca 47 miljoner kronor 2013.

För att utveckla grundverksamheten tilldelas endast en mindre summa. Vi menar att detta inte är tillräckligt. Vi vill därför öka resurserna ytterligare till Ekobrottsmyndigheten under 2013. Ekobrottsmyndigheten gör bedömningen att den behöver mer resurser för att förstärka utredningsverksamheten, öka möjligheten att återföra brottsvinster, förstärka it-stödet, förbättra det brottsförebyggande arbetet samt förstärka arbetet mot den allra grövsta ekonomiska brottsligheten. Vi vill därför öka resurserna till Ekobrottsmyndigheten med 20 miljoner kronor under 2013.

Vi satsar 10 miljoner kronor extra för att inrätta en nationell samordnare för det brottsförebyggande arbetet

För att främja samverkan inom det brottsförebyggande arbetet skulle det behövas bättre samordning. Vi vill därför inrätta en nationell samordnare för det brottsförebyggande arbetet. Denna skulle bland annat få i uppdrag att driva på och koordinera det brottsförebyggande arbetet lokalt, regionalt och nationellt. Det finns stor kunskap om vilka insatser som krävs för detta, både i kommuner och organisationer och hos många myndigheter, inte minst hos Brottsförebyggande rådet (Brå). Men det behövs någon som kan se över myndighetsgränserna, utvärdera och föreslå förbättringar i hur det brottsförebyggande arbetet genomförs. Det kan handla om resurstillskott eller att verka för att strukturer och lagstiftning som hindrar eller försvårar samverkan motverkas. Det skulle även kunna tas fram nationella styrande och mätbara mål som tar sikte på en rad variabler som har betydelse för ett framgångsrikt brottsförebyggande arbete. Vi vill därför lägga 10 miljoner kronor under 2013 på att inrätta en nationell samordnare för det brottsförebyggande arbetet.

Satsningar inom anslag

Vi vill öronmärka 30 miljoner kronor per år för att anställa civilanställda vid polisen

Ett stort problem är att polisen saknar civilanställda för att klara sin verksamhet på ett effektivt sätt. Under den borgerliga regeringen har antalet civilanställda visserligen ökat något, mest när det gäller civila utredare och specialister. Samtidigt har ungefär 2 500 nya poliser tillkommit de senaste åren. Allt för få av dessa ägnar sig åt utryckningsverksamhet. Många tvingas istället ägna sig åt verksamheter som civilanställda tidigare gjort, som att svara i telefon eller sitta som receptionister. Vi vill därför öronmärka 30 miljoner

Fel! Okänt namn på

kronor för att anställa civilanställda så att poliser kan arbeta ute, där de behövs.

Vi vill öronmärka 20 miljoner kronor till ett pilotprojekt för bättre samverkan vid utslussning, så kallat utslussningsavtal

Livet efter anstaltsvistelse är svårt och innebär många gånger att insatser behövs från flera myndigheter, trots att kriminalvården ska utformas på ett humant sätt så att den intagnes anpassning i samhället främjas och skadliga följder av frihetsberövandet motverkas. Förberedelserna för den intagnes frigivning ska vara särskilt inriktade på konkreta åtgärder för att underlätta övergången till ett liv i frihet. Syftet är att den intagne vid frigivningen i möjligaste mån ska ha sin försörjning ordnad genom arbete eller på annat sätt och att han eller hon ska ha tillgång till bostad. Trots detta vet vi att de flesta av de intagna saknar ett arbete efter frigivningen och många saknar bostad. Över hälften av dem som intas i anstalt är narkotikamissbrukare. Risken att återfalla i brott är därför hög. I genomsnitt återfaller ungefär 40 procent av de lagförda i brottslighet inom tre år. För narkotikabrott är återfallsfrekvensen ännu högre.

Det är viktigt att kommunerna har en god beredskap för att kunna erbjuda bostad, utbildning, stöd och vård som behövs efter frigivandet. För att underlätta kommunernas möjlighet till detta menar vi att alla de resurser som finns inom missbrukarvården, socialtjänsten, Arbetsförmedlingen etc. kan samordnas på ett bättre sätt för att ge varje enskild individ ett relevant stöd i samband med frigivningen med ett så kallat utslussningsavtal. Stödet ska vara individuellt och insatserna ska vara riktade mot till exempel fortsatt missbruksvård, arbetspraktik, utbildning och boende. Insatserna ska vara dokumenterade i en handlingsplan som skrivits under av den enskilde, kriminalvården och kommunen. Kriminalvården ska vara huvudansvarig för att en handlingsplan upprättas. Vi vill starta upp ett pilotprojekt för en sådan samverkan och ett utslussningsavtal. Kriminalvården ska vara den myndighet som ansvarar för utbetalning av de ekonomiska medlen (utslussningsavtalet). Först och främst ska projektet inriktas mot yngre intagna mellan 20 och 30 år gamla. För detta ändamål öronmärker vi 20 miljoner kronor av Kriminalvårdens resurser. Samtidigt behöver en utredning följa projektet och utveckla utslussningsavtalet.

Stockholm den 2 oktober 2012

Morgan Johansson (S)

Kerstin Haglö (S)

Elin Lundgren (S)

Arhe Hamednaca (S)

Christer Adelsbo (S)

Anna Wallén (S)

Mattias Jonsson (S)